

[Ole Bernt Henriksen]

det såkaldte Dyvigudvalg, der siden har arbejdet med at tilvejebringe det materiale, som hr. Svend Auken ønskede, og som udenrigsministeren lige har omtalt.

I Berlingske Tidende den 29. september fralagde hr. Svend Auken sig ansvaret for Dyvigudvalget, som han ifølge Jyllands-Posten den 30. september »ikke havde lod eller del i«. Det er jo rimeligt nok. Hr. Svend Auken deltager ikke i udvalgets arbejde, men hr. Svend Auken vedkendte sig dog paterniteten til ideen om en bred parlamentarisk drøftelse af sikkerhedspolitikken, og det gør hr. Svend Auken stadig. Jeg er gået så stærkt ind på hr. Svend Aukens tanker, fordi de i den store sammenhæng forekommer mig rigtige.

Måske nogle kender mikadospillet. Det går ud på, at man kaster et stort antal små pinde ud på et bord; opgaven er så at udtage pind efter pind efter pind, uden at de andre pinde rystes, eller uden at det samlede system af pinde forstyrres. Jeg har ladet mig fortælle, at dette spil er udviklet til træning af politikere, så det er nok ikke noget dårligt spil at bringe frem ved denne lejlighed.

Man kan sammenligne dette spil med et lands sikkerhedspolitik. Af og til skal pinde tages ud af denne politik, men det er vigtigt ikke utilsigtet at forstyrre andre pinde og ikke utilsigtet at forstyrre hele det sikkerhedspolitiske system. Det stiller forskellige krav til os. Vi må ikke ryste på hånden. Vi skal vide præcist, hvilke pinde vi tager ud, og hvorfor vi tager dem ud, og vi skal måske ganske særligt have et overblik over hele systemet af pinde, hvordan de ligger i forhold til hinanden, hvilke der hviler på hinanden, og hvilke pinde der er de centrale i systemet, for der er tale om et system af sikkerhedspolitiske pinde.

Det forekommer mig, at de mennesker, der har tilsluttet sig tanken om et grundigt arbejde vedrørende vores udenrigspolitik, har undgået at ryste på hånden. Det forekommer mig, at vi nu er ved at spørge, hvilke pinde det i virkeligheden er, nogle vil tage ud af det sikkerhedspolitiske spil, som vi gennem årene har lagt til rette, og det forekommer mig, at det er godt, at nogle hjælper os med at skaffe os et overblik over det hele system af sikkerhedspolitiske pinde, hvordan de hviler på hinanden, hvilke der uhjælpelig hviler

på hinanden, og hvilke der er de centrale i systemet.

Regeringen har imødekommet hr. Svend Aukens ønske om således at få analyseret det sikkerhedspolitiske spil, og det skal vi ikke drøfte her i dag, det skal vi først drøfte, når resultatet af Dyvigudvalgets arbejde foreligger. Hvad vi kan og bør drøfte, er fremgangsmåden, for i en tid, hvor holdninger og måske ideer skifter, kan det være rigtigt at fastholde og vurdere det sikkerhedspolitiske spils virkelighed, at stille os selv og vore holdninger over for denne virkelighed og ikke mindst at videregive denne viden og disse vurderinger til en befolkning, hvis forskellige aldersklasser også har forskellige forudsætninger. Det er ikke kinesisk at vide, hvad man gør, skaffe sig klarhed over konsekvenserne og tage stilling til, om man virkelig ønsker disse konsekvenser. Det er denne fremgangsmåde, man har valgt i Norge, og som vi nu forhåbentlig vælger her i Danmark. Jeg skal i den forbindelse tilkendegive, at jeg ser frem til en ny slags forhandlingsforløb på det sikkerhedspolitiske område i den kommende tid.

Jeg har i det foregående med vilje formuleret mig, som jeg har gjort, i et forsøg på det, som hr. Svend Auken har ønsket, nemlig at undgå, at vi taler ved siden af hinanden. Dette udelukker ikke, at der kan være uoverensstemmelser mellem os. Det må vi så konstatere og drøfte. Jeg tror sandelig, der er uoverensstemmelser mellem hr. Svend Auken og mig. Men det står for mig således, at vi og en del af socialdemokratiet i ganske utilstrækkelig grad har talt med hinanden. Det håber jeg at vi nu kan komme til uden flere forstyrrelser fra urostiftere i nogen partier.

Jeg skal herefter vende mig til udenrigsministerens besvarelse, som jeg takker for. Det var en udførlig besvarelse, der understreger betydningen af, at vi har fået denne debat. Hvor var der dog dejlig mange oplysninger i besvarelsen.

Jeg skal kun gøre meget få bemærkninger. Jeg vil gerne gøre den bemærkning, at vi vel skal passe på, at vi i forholdet mellem Øst og Vest ikke så ganske forser os på rustningerne, som er kedelige, og som alle er imod, men glemmer, at der under disse og som årsag til dem ligger virkelige modsætninger og virkelige spændinger, og at ingen fred er mulig, medmindre vi finder veje til at fjerne dis-